

TUPPLUREN

i Blentarps församling
Informationsblad till alla hushåll i församlingen

Årgång 21 Nr 3 2019

Konfirmand
start

Blentarps kyrka
öppen igen

Intervju med
kyrkoherde
Lars Johansson

Strövtåg i hembygden

Foto Christina Almfeldt

Blev det några strövtåg i hembygden i sommar? Eller blev det strövtåg på andra platser genom utflykter och resor? Gjorde du några "strövtåg" genom att träffa släkt och vänner, läsa eller lyssna på musik, eller ägna dig åt något annat som du tycker om att göra?

Foto Kristina Larsson IKON

Hösten är ofta en fin tid för strövtåg. Vi kan gå ut i naturen som sprakar av höstens alla färger eller möta det grå och tysta när naturen går mot vila och dimmorna kommer. Inom pilgrimsrörelsen är vandringen både en fysisk vandring tillsammans med andra och också en inre vandring. I detta nummer av Tuppluren ger vi några exempel på vandringar, gudstjänster och mötesplatser som erbjuds i vår kyrka och i vår församling.

Så uppmärksammar vi att Tuppluren kom ut första gången vid övergången mellan sommar och höst för 20 år sedan. Du får möta Lars Johansson, som varit kyrkoherde här och som var den som startade skriften. Det första numret kom ut vid tiden då kyrka och stat skulle skiljas åt. Det pratade vi också med Lars om, när vi träffade honom, och vi får anledning att återkomma till det framöver. Vi är ett kristet samfund bland andra kristna och bland andra religiösa samfund. Vi är en kyrka bland andra kyrkor, synagogor, moskéer och tempel. Tron är viktig för många. Vi är också en kyrka som bärs av traditioner, som vi vill förvalta och räcka vidare.

Tillsammans kan vi utforska vår egen religion och tro, söka oss fram för att finna vägar som bär i både glädje och sorg, vägar där vi kan få gå fria att vara oss själva och bundna vid det som ger liv och näring.

Mitt i hösten firar vi Tacksägelsedagen. Då smyckas Everlövs kyrka med blommor och frukter, rotsaker och säd och vi får tacka för skörden, för allt gott Gud ger oss. Kyrkokören sjunger lovsång och vi får sjunga med i psalmerna och be. Mitt i hösten firar vi också fredsgudstjänst på FN-dagen. Vi ber om fred och sången ljuder i Blentarps kyrka och vi går för fred i fackeltåg. Vi har möjlighet att mötas i många olika sammanhang. Så är vi kyrka – tillsammans!

När brödet bryts och delas ut
då räcker det, tar inte slut.
Välsignade som bryter bröd!

När brödet bryts i tacksamhet
då skapas fred och enighet.
Välsignade som bryter bröd!

Ur dikten Brödet av Margareta Melin

Foto Magnus Aronson IKON

Fred och tacksamhet kan få prägla vår höst. Och vi kan be:

Gud, vår fader, du är nära.
Vart jag går så är du med.
Utav dig vill jag få lära
sanning, rättvisa och fred.
Tack för livet som du ger mig
rymd och skogar, jord och hav.
Gör mig sådan du vill ha mig.
Använd mig varenda dag.

Bönen Du är nära av Margarets Melin

En god höst önskar jag dig!

Eva Katsler, kyrkoherde

Historiska strövtåg

Aposteln i Blentarps kyrka

På historiska museet i Lund finns en utställning med föremål från Skånska kyrkor. Där hänger bland annat en träskulptur av en apostel från 1400-talets andra del, som tidigare hängt i Blentarps kyrka.

Foto Eva Katsler

Vi vet inte så mycket om honom. När jag tittar noga kan jag se att han har en bok i sin hand. Det tyder på att han har skrivit. Evangelisterna Matteus, Markus, Lukas och Johannes, är ofta avbildade med en bok och skrivdon. Även Petrus och Paulus kan avbildas med en bok och "penna", för båda skrev de brev som vi kan läsa i Bibeln.

Vem är då denna apostel som hängt i Blentarps kyrka och var i kyrkan har han hängt? När kyrkan byggdes på 1100-talet var kyrkan ungefär hälften så lång. År 1754, revs den romanska absiden och kyrkan förlängdes och fick sitt nuvarande raka avslut av långhuset. Det är den västra och nedre delen som är äldst. Ungefär i mitten kan vi urskilja triumfvalvet. Där har ett triumfkrucifix hängt. Också det finns på historiska museet, men inte till beskådande. Kanske har aposteln varit en del av en tidigare altarutsmyckning vid huvudaltaret i koret eller vid ett sidoaltare. På norra sidan fanns på medeltiden ofta ett altare helgat åt Maria, Jesu mor. Resterna av ett Mariaaltare kan vi se på norra sidan i Everlövs kyrka. På södra sidan i Blentarps kyrka kan det ha funnits ett sidoaltare helgat till just denne apostel. Kan han kanske föreställa Petrus eller Paulus? Jag funderar och vill söka vidare om det går att finna några ledtrådar. Paulus blev halshuggen och avbildas därför ofta med ett svärd. Petrus attribut är korset och nyckeln. Han dog genom att bli korsfäst med huvudet ner. Jesus sa till honom: "Jag skall ge dig nycklarna till himmelriket." (Matt 16:19). I folkmun kallas han Sankte Per. Dessa symboler stämmer inte med vår apostlabild, så kanske han föreställer någon annan?

Platsen där det funnits ett Mariaaltare i Everlövs kyrka.
Foto Christina Ahnfeldt

Relikskrin och Den heliga Ursula

När absiden revs i mitten av 1700-talet, revs också altaret. Då upptäcktes två askar av bly.

Den ena innehöll en benbit samt en pergamentremsa med den latinska texten: reliquiae sancti xi milia virginum. Det betyder relikier från de heliga 11000 jungfrurna. Den heliga Ursula är kyrkans skyddshelgon. Hon hade 11 jungfrur. De har betecknats XI M Virginium, som betyder 11 martyrjungfrur.

Det berättas i legenden att hon var en Engelsk prinsessa och att hon hade 11 medhjälpare som seglade till Köln och upp i floden Rhen till Basel. Där steg de iland och vandrade genom alperna till Rom. På vägen tillbaka blev de dödade av hunnerna på grund av att deras hövding blivit förälskad i Ursula men utan att hon visade honom intresse. Hon brukar avbildas med en eller flera pilar, klädd i mantel och med krona på huvudet. Den heliga Ursulas dag infaller den 21 oktober.

Kanske har Blentarps kyrka två skyddshelgon; den heliga Ursula och vår okända apostel?

Text Eva Katsler

Liten ordlista

Absid är en halvrund utbyggnad längst fram i en kyrka. Everlövs kyrka och Lunds domkyrka har absid.

Kor kallas den främsta delen av kyrka, vanligen i öster. Där satt förr kören som ledde sången i kyrkan.

Martyr betecknas en som blivit dödad för sin tros skull utan att själv söka döden.

Profet betyder en person som frambär budskap från Gud.

Relik är en helig persons eller en martyrs kvarleva eller del av ett heligt föremål. Vördnad av relikier går tillbaka till den äldsta kristna tiden.

Romansk betecknar europeisk konststil under 1000-1100-talen. Den halvcirkelformade rundbågen är kännetecknet.

Triumfbåge/triumfvalv är valvbågen mellan kor och absid.

Nu har vi sovit för länge. Nu måste vi vakna!

– Tuppluren 20 år!

Första numret av Tuppluren var Höstnummer 1999. Dåvarande kyrkoherde Lars Johansson var initiativtagare. Vi träffade honom inför midsommarhelgen med kaffe och jordgubbstårta för ett samtal om Tupplurens start och kyrkan och framtiden.

Lars berättar att han alltid hållit på att teckna. Under studietiden i Lund gjorde han studenttidningar. Det visuella och bilder, har alltid varit viktigt för honom. När Lars kom hit som kyrkoherde kom han från Svedala församling, som han med tre års undantag varit trogen under sina många prästår. Där fanns det ett församlingsblad. Det ville han skapa också här. När han kom hit insåg han att något måste göras. Vi måste synas bättre!, tänkte han. Namnet på

det nya församlingsbladet var viktigt. Det måste vara ett bra namn som håller och som väcker nyfikenhet. Tuppluren som namn dök upp. Nu har vi sovit för länge. Nu måste vi väckas, insåg han. Han fick direkt bra kontakt med församlingsborna. Sedan var det viktigt att ta vara på det lokala. Jerker Palm hade företaget Bildarkiv i Sövde. Där fick Lars respons och arbetet satte igång.

”Vi ska ente knevla ti de.”

Lars var också den som startade församlingens hemsida. Det gjorde han redan 1999. Där var han tidigt ute. Återigen visar han hur viktigt det visuella är och att sprida information. Kyrkan ska också vara synlig på internet.

Vi talar vidare allmänt om mission och information. Lars påtalar hur viktigt det är med igenkänning. – Vi ska visa vilka aktiviteter vi har. Det ska vara lättillgängligt. Rubriksättning och storlek och typsnitt på rubriker har också stor betydelse för att väcka nyfikenhet, liksom bilder och luft mellan texter och bilder, påtalar Lars. I Svedala församling har man ledorden: Sedd, hörd, bekräftad. Det står överst på deras nuvarande församlingstidskrift Kyrkhälsning. Det finns också sedan flera år tillbaka med i deras församlingsinstruktion.

När första numret av Tuppluren kom ut så var det bara månader kvar till kyrkostat skulle skiljas. Vi lyfter ämnet och Lars betonar att vi har en professionalitet. – Det är bra att vi nu står på egna ben. Vi är självständiga som kyrka och församlingar. Vi har ingen storebror som säger vad vi ska göra. Svenska kyrkan är Sverige. Vi finns geografiskt över hela vårt land, säger han. Enligt Kyrkoordningen, som i lagtext reglerar kyrkans uppdrag, har vi ansvar för alla som vistas inom församlingens gränser. – Vi är till för alla oavsett tro, poängterar han. Lars har till exempel erfarenhet av det genom Svedala församlings samarbete med Sturup. Där kan han finnas när behov finns. Han har varit där för att ta emot utländska medborgare som varit med om olyckor på besök i Sverige när de ska flyga hem igen.

Lars betonar också att Svenska kyrkan är traditionsbärare. Vi har jul, påsk, pingst, midsommar och allhelgonahelg. – Vi ska bära traditionerna och när vi gör det bär vi fram Kristus. Vi ska vara pragmatiska, stå med båda fötterna på jorden, försöka lyssna och förstå och tala med den vi möter på ett så förståeligt sätt som möjligt. Det handlar om respekt, att mötas med respekt för varandra. Jag har min tro och jag visar dig respekt oavsett vilket tro du har, säger Lars.

Lars säger också så klokt att vi som kyrka ska skynda långsamt. – Vi ska ente knevla ti de, som man kan säga på skånska. Vi ska sträva efter det enkla. Det kommer vi långt med.

Vi avslutar vårt samtal med att ställa frågan Vart är vi på väg? – Tillförsikt, säger Lars, och fortsätter. – Ha tillförsikt! Gräv där du står! Lev som du lär. Vi ska vara kyrka med vår värdegrund. Den kan vi inte köpslå med. Vi tror på Gud. Vi går i kyrkan. Det vet folk. Det handlar om trovärdighet och om att vara oss själva.

”Det handlar om
trovärdighet
och om att
vara oss själva.”

Text Christina Ahnfeldt och Eva Katsler. Foto Christina Ahnfeldt

HAR DU GLÖMT ATT ANMÄLA DIG?

Du är välkommen att bli konfirmand hos oss! Vi vill gärna bli en del av innehållet i din livsryggsäck. Är du nyfiken men tveksam – kom och prova!

Nyhet!

Sommarkonfirmation

Är du intresserad av att konfirmera dig, men har svårt att hitta tid? Då kanske detta kan vara något för dig? Vi börjar med upptaktsgudstjänst 1 december i år, sedan har vi några dagläger under våren. Under vecka 26-28 2020 träffas vi varje vardag och kanske även någon lördag eller söndag. Vi avslutar vår tid tillsammans med konfirmation i Sövde kyrka 11 juli kl 11.00.

ann-louise.hedqvist@svenskakyrkan.se
christina.ahnfeldt@svenskakyrkan.se

Vi varvar praktiska övningar med samtal om livet, kärleken, värderingar och annat som kan vara bra att ha i den där ryggsäcken.

Vi erbjuder tre alternativ:

Grupp Petrus träffas tisdagar efter skoltid, ungefär varannan vecka. Vi inleder med mellan-

mål innan vi börjar med aktiviteterna och slutar med stilla mässa i Kyrkans Hus kl 18.

Grupp Paulus träffas ungefär en söndag/månad kl 11-16. Vi inleder med söndagens gudstjänst, sedan äter vi lunch innan vi börjar med dagens aktiviteter. Denna grupp har inriktning mot musikal/drama och film.

Foto Magnus Aronson IKON